

Sebastià Roig, Diari de Girona, 26 de novembre de 2014

FORATS DE CUC

Al costat de Damià Bardera, fins i tot Xahrazad, aquella jovencella que s'empescava cada nit una historieta nova pel sultà, seria etiquetada de contista gandula, mandrosa o procrastinadora. Des del 2010, l'empordanès, amb una tossuderia digna de Woody Allen o Ventura Pons, publica cada any un volum de relats foscos i elegants, cruels i salvatjots. Tot plegat, una raresa.

A Contes de propina, el recull d'enguany, es reprenen les atmosferes entelades per l'aparent insensibilitat d'un contista vidriòlic. Les microhistòries, tot sovint, es focalitzen en personatges -narrador inclòs- desencaixats, confusos o abaltits per les circumstàncies. Aquí, la infantesa, com l'adolescència, és un camp de batalla atúidor, un ring improvisat on el caliu més humanitari és el de la roentor del mastegot a les galtes. No hi ha paradisos per perdre ni per guanyar.

A la primera part del volum, ensopeguem amb una galeria de tipus rurals i costaners força àrida. Es fa difícil no relacionar-los amb els personatges estrafets, mutilats o inconclusos que rondaven pels contes de Víctor Català. Bardera, però, redueix la greixina de l'escudella modernista amb la perícia d'un nou cuiner sintètic. Crueltat, sí, però en píndoles i accelerada, a la recerca de finals provocadors i enginyosos. A la segona part hi batega, potser, un lirisme d'arrel expressionista. Una sèrie de vinyetes poemàtiques ens arrosseguen per un univers descarnat i escatològic, on tothom acaba arraconat amb indiferència. Igual que una moneda deslluïda, a la taula del cafè, menyspreada pels cambrers, les deïtats i les forces de la natura.